

Konference Bezpečnost a ochrana zdraví při práci 2013 v Ostravě

 30.08.2013

occupational safety and health at work conference 2013 in ostrava

Josef Senčík¹

¹Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., sencikj@vubp-praha.cz

BOZP

ochrana zdraví při práci

konference

Abstrakt

Ve dnech 15. a 16. května 2013 proběhla mezinárodní konference Bezpečnost a ochrana zdraví při práci 2013. Konference proběhla v Ostravě na půdě Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava. V rámci konference zaznělo mnoho podnětných příspěvků především z oblasti bezpečnosti, bezpečnostního inženýrství a podobně. Zaznělo též několik příspěvků zaměřených na praktickou činnost v oblasti BOZP jak z pohledu státní správy, tak z pohledu soukromého sektoru.

Klíčová slova: BOZP, bezpečnost, ochrana zdraví při práci, konference

Abstract

On May 15th and 16th 2013 the international conference „Occupational safety and health at work 2013“ took place in Ostrava at Technical University of Ostrava. A large number of inspiring speeches were presented focusing on occupational safety and safety engineering. Some of presentations were focused on OSH activities in practice from both public administration and private sector point of view.

Keywords: occupational safety and health, OSH, safety, conference

Ve dnech 15. a 16. května 2013 proběhl v Ostravě již třináctý ročník mezinárodní konference Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Konference se konala v budově Vysoké školy báňské, Technické univerzity Ostrava. Konferenci organizovala Fakulta bezpečnostního inženýrství, Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava a Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství se sídlem VŠB - Technická univerzita Ostrava ve spolupráci s Českou technologickou platformou o.s. a Ministerstvem práce a sociálních věcí. Záštitu nad konferencí převzali rektor Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava prof. Ing. Ivo Vodrážka, CSc. a náměstek Ministryně práce a sociálních věcí JUDr. Petr Šimerka.

V rámci konference bylo představeno celkem 46 příspěvků věnující se jak vědeckým disciplínám z oblasti bezpečnosti,

tak praktickým zkušenostem pracovníků státní správy i soukromého sektoru. Jednotlivé příspěvky byly zveřejněny v recenzovaném sborníku, jehož součástí je i CD. Příspěvky byly předneseny jednak v rámci přednášek v aule, jednak na posterech, které byly vystaveny v budově VŠB-TU Ostrava.

Uvedeny byly například tyto příspěvky:

Prioritní systémy bezpečnosti a ochrana zdraví při práci v České republice, jehož autorem je Bc. Libuše Bělohávková. Ta představila fungování Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Následně se věnovala především problematice spojené s Národním akčním programem BOZP pro období 2013 až 2014. Podrobněji se zmínila především o sedmi základních prioritách: Zavedení funkčního systému úrazového pojištění (Priorita I), Zajištění financování oblasti BOZP (Priorita II), Prevence pracovních rizik (Priorita III), Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, žáků a studentů (Priorita IV), Rehabilitace osob po pracovním úrazu a nemoci z povolání (Priorita V), Vzdělávání specialistů v oblasti BOZP (Priorita VI) a Výzkum a vývoj (Priorita VII).

Strategie EU v BOZP na léta 2013 - 2020: Čekání na Godota?, jehož autorem je Ing. Viktor Kempa. Ten se ve svém příspěvku věnoval především problematice zpomalení přípravy a přijetí (nepřijetí) některých dokumentů týkající se BOZP na unijní úrovni. Ve svém příspěvku také polemizoval s tím, jaké dopady může mít nepřijetí potřebných dokumentů.

Kultura bezpečnosti v podniku, jehož autory jsou prof. dr. hab. Kazimierz Lebecki a dr. Joanna Martyka. Článek se věnuje v obecné rovině kultuře bezpečnosti v hornickém podniku a jejímu přínosu pro zaměstnavatele a zaměstnance.

Bezpečnost jako předmět podnikání, jehož autory jsou prof. Ing. Milan Oravec, PhD. a prof. Ing. Hana Pačaiová, PhD. V příspěvku se věnují mimo jiné též problematice nákladů na bezpečnost a hledají kompromis mezi výší sankce za nesplnění legislativních požadavků, bezpečností a náklady vynaloženými na bezpečnost.

Poznatky z kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v roce 2012, jehož autorem je Ing. Jiří Macíček. Ten v kostce představil činnosti, kterými se v roce 2012 SÚIP věnoval. Mimo jiné zmínil též statistiky některých kontrol.

Činnost oblastního inspektorátu práce Ostrava v roce 2012, jehož autorem je Ing. Václava Kociánová. Ta se ve svém příspěvku věnovala některým změnám, které od ledna 2012 přinesla nová legislativa (změny v zákoníku práce, zákoně o zaměstnanosti, zákona o inspekci práce a několika dalších souvisejících zákonů) a uvedla, jak se projeví v činnosti oblastního inspektorátu.

Jak je možné zlepšovat kvalitu bezpečnosti práce a zajistit stálý růst kultury bezpečnosti ve firmě?, jehož autorem je Günther Kirschstein. Ten ve svém příspěvku představil metodu BM-analýza a některé základní pojmy, se kterými pracuje. Jedná se o metodu, která umožňuje najít silná a slabá místa v oblasti kultury bezpečnosti. Jejím výstupem jsou Mřížka kultury bezpečnosti, která sumarizuje výsledky a poskytuje přehled, a BM-koeficient, který umožňuje stanovit, na jaké úrovni vědomí bezpečnosti se firma nachází. Výsledky BM-Analýzy ukazují potenciál pro další rozvoj a cestu ke zvýšení povědomí o bezpečnosti.

Ukazatele pro měření výkonnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, jehož autorem je Dr. Zofia Pawlowska. Ta ve svém příspěvku věnovala problematice výběru ukazatelů, které by dostatečně přesně popisovaly bezpečnost a ochranu zdraví v podniku.

Může vzdělávání bezpečnosti práce ovlivnit pracovní úrazovost firmy?, jehož autorem je Ing. Milan Fančovič. Ten se ve svém příspěvku věnuje současnému stavu vzdělávání v oblasti bezpečnosti práce na Slovensku. Popisuje nedostatky ve vzdělávání v této oblasti, naznačuje praktické požadavky vzdělávání a naznačuje směr, kterým by se

měla vydat oblast prevence zaměstnanců s cílem zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Management prevence bezpečnosti pomocí programu vedoucího ke změnám nežádoucího chování zaměstnanců, jehož autorem je Dr Małgorzata Peçiłło. Na příkladu tří polských podniků je zde ukázáno, jak program sledování nežádoucího chování a jeho následná aplikace pomáhá ke snižování pracovní neschopnosti a pracovní úrazovosti. Jako dobrý řídicí nástroj se ukazuje zvyšování kultury bezpečnosti v podniku. Zvýšení kultury bezpečnosti by tak v dlouhodobém horizontu mělo ušetřit nejen finanční prostředky podniku, ale také snížit pracovní úrazovost a pracovní neschopnost.

Měření hluku a hodnocení osvětlení jako základ pro kontinuální zvyšování hodnoty ergonomické ???nechybí tu něco??? v řízení bezpečnosti práce, jehož autory jsou dr Grzegorz Dudarski, dr inž. Marek Rybakowski a dr Maria Suska. V příspěvku se věnují významu pravidelného provádění kontrol vybraných parametrů pracovního prostředí, jako jsou například hluk a osvětlení a ukazují, jak mohou získané údaje ovlivnit řízení bezpečnosti, především pak v oblasti ergonomie. Pravidelné kontroly totiž odhalují nedostatky pracoviště, které mohou negativně ovlivňovat zaměstnance. Na základě zjištěného pak mohou být navržena adekvátní opatření.

Znalosti parametrů hořlavých plynů a par jsou důležitou součástí posouzení rizika výbuchu na pracovišti, jehož autory jsou inž. Paulina Flasińska a dr Tadeusz Piotrowski. V tomto příspěvku se autoři věnují problematice parametrů ovlivňujících havarijní situaci, konkrétně požár a následně výbuch, respektive výbuch. Pozornost je zde věnována hořlavým kapalinám a plynům, které mohou tvořit výbušnou atmosféru. Příspěvek se věnuje parametrům, které je nutné znát, a některým metodám jejich zjišťování pomocí výpočtu i experimentu. Příspěvek odráží požadavky směrnice 1999/92/ES a EN 1127-1, EN 1839, EN 15967.

Odborová kontrola BOZP v těžební firmě OKD, a.s., jehož autory jsou Ing. Ivo Kavka a Ing. Vladimír Potomák. V příspěvku se prezentují zkušenosti ze spolupráce mezi odborovými organizacemi a zaměstnavateli, a to na příkladu největší černouhelné těžební firmy v České republice, OKD, a.s.. Prostor je věnován působení odborové organizace v oblasti bezpečnosti práce z pohledu legislativy České republiky. Dále pak popisu těžební firmy OKD, a.s. z pohledu bezpečnosti práce, a konkrétnímu působení odborových organizací v této firmě.

Rozbor pracovní úrazovosti a nehodovosti v průmyslovém podniku, jehož autory jsou Ing. Petra Suchardová, Ph.D. a Ing. Petr Gregor. Ti se v příspěvku věnují metodice zpracování statistických dat pracovní úrazovosti a událostí, jako jsou nebezpečné situace, jednání a skoronehody v průmyslové společnosti metalurgického zaměření v Moravskoslezském kraji. Představují zde jednotlivé kategorie pracovních úrazů a událostí, věnují se jejich rozboru a evidenci, dále pak vyhodnocení jejich zdrojů a příčin v souladu s národními předpisy a s předpisy korporace společnosti v rámci projektu Journey to zero. Současně představují rozbor pracovní úrazovosti za období 2011 až 2012 ve vybrané společnosti.

Posuzování shody osobních ochranných prostředků - současnost a budoucnost, jehož autory jsou Ing. Junona Böswartová a Ing. Karel Škréta. Příspěvek představuje systém, ve kterém jsou v rámci Evropské unie jednotně stanoveny technické požadavky na osobní ochranné prostředky a zároveň je zajišťována spolupráce mezi všemi evropskými subjekty posuzujícími shodu a vydávajícími certifikáty. Příspěvek také hodnotí dosavadní praxi, kdy autoři uvádějí, že stávající systém je funkční a dává dobré předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany uživatelů osobních ochranných prostředků.

Péče o pracovníky ve společnosti Philip Morris ČR a.s., jehož autorem je MUDr. Jitka Marvanová. Ta ve svém příspěvku uvádí, že vybraná tabáková společnost věnuje značnou pozornost předcházení a vyhledávání možných negativních vlivů faktorů pracovních podmínek. V pravidelných intervalech hodnotí kvalitu pracovního prostředí měřeními. Celkem je kategorizováno 73 prací v sedmi samostatných celcích. Sedmáct prací je hodnoceno v kategorii

rizikové z hlediska faktoru hluku. Nadstandardním způsobem je řešeno i zázemí pracovníků.

Ergonomie na pracovišti - metodika školení práce na PC, jehož autorem je Ing. Pavel Monhart. Ten vysvětlil některé základní pojmy ergonomie. Pozastavil se také u legislativy a doporučení z oblasti ergonomie a ukázal zásady správného uspořádání a vybavení pracovního místa s PC. Věnoval se také zrakové zátěži při práci s PC, osvětlení pracoviště a rozdílu mezi mechanickou a elektronickou klávesnicí. Neopomenul upozornit na dobrou praxi a správný způsob práce,

Procedura Lockout/Tagout jako nový prvek ve zvyšování bezpečnostních standardů ve společnosti, jehož autorem je Bc. Petr Ženožička. Ten představuje proceduru Lockout/Tagout (LOTO) a její použití v praxi pro zvýšení bezpečnostních standardů společnosti. Jedná se o práci s uzamykacími prvky na zajištění nejen mechanických a elektrických nebezpečí. Systém LOTO představuje jako nástroj, který může výrazně snížit rizika pracovních úrazů a zvýšit úroveň bezpečnostních standardů při odstávce tím, že do procesu vnese jasný systém postupů a oprávnění a zajistí výměnu všech důležitých informací, a to vše podpořené pomůckami, které zabrání nechtěné fyzické manipulaci (tedy uzamčení pomocí zámku s jasně definovanými parametry zpřístupnění).

Podpora kultury bezpečnosti ve společnosti ČEZ Distribuční služby, s.r.o., jehož autorem je Ing. Otakar Maceček. Autor v příspěvku stručně představuje způsob řízení bezpečnosti v této společnosti. Stručně popíše vazby mezi jednotlivými společnostmi skupiny ČEZ, systém podpory a zlepšování kultury bezpečnosti. Podrobněji se pozastavuje u jednotlivých prvků systému podpory kultury bezpečnosti a aktivity podporující kulturu bezpečnost ve společnosti ČEZ Distribuční.

Úroveň bezpečnosti v organizaci není stav - je to děj, jehož autory jsou Ing. Karel Pulec, Ing. Milan Marčan, Ing. Eva Berková a zaměstnanci organizací EUROVIA Kamenolomy a.s., EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o. V příspěvku autoři představili fungování spolupráce mezi organizací a jejími partnery a ve vlastní organizaci způsob řešení bezpečnosti, bezpečnostní kultury a způsob výměny zkušeností při prosazování bezpečnostních a environmentálních postupů, které se osvědčily v praxi. Autoři představili postupy, jejichž prostřednictvím se daří zapojit do bezpečnostních procesů především při povrchové těžbě v kamenolomech více účastníků a jejich prostřednictvím zvyšovat či udržovat vysokou úroveň kultury BOZP. Jedná se především o uplatňování osobního příkladu vedoucích pracovníků, stanovení jasných pravidel, včasné prosazování preventivních opatření, podporování iniciativy zaměstnanců a jejich - zejména pozitivní - motivování.

Bezpečnost práce hasičů v operačním řízení, jehož autorem je Dr. Ing. Zdeněk Hanuška a který je ve sborníku (Bartlová, 2013) uveden pod názvem pod názvem Jednotky požární ochrany a bezpečnost práce. Zde autor představil základní chod organizace a předpisy a interní dokumenty, kterými se hasiči řídí. Představeny byly též některé ochranné pomůcky.

Výsledky dotazníkového průzkumu zaměřeného na stav zabezpečení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v Hasičském a záchranném sboru Slovenské republiky, jehož autorem jsou Ing. Zoltán Tánczos, Ing. Andrea Majlingová, PhD. a doc. Ing. Miloš Hitka, PhD. Autoři představili nejprve základní legislativu, která se věnuje problematice hasičů na Slovensku, dále pak výsledky dotazníkového průzkumu zaměřeného na analýzu stavu zabezpečení v Hasičském záchranném sboru Slovenské republiky. V rámci šetření bylo zpracováno 135 dotazníků. Pro posluchače příspěvku bylo do jisté míry nečekaně přednesené, že se někteří dotazovaní necítí být dostatečně chráněni před riziky, které jsou spojeny s jejich povoláním. Celkovou bezpečnost však autoři hodnotí jako dobrou. Získané údaje budou dále hodnoceny a poslouží jako základ pro další výzkum.

Bezpečnostní opatření při záchranných pracích, jehož autory jsou doc. Ing. Mikuláš Monoši, PhD. a Ing. Jaroslav Kapusniak. V příspěvku se autoři zaměřily na řešení problematiky bezpečnosti práce se zdvíhací technikou při

záchranných pracích po dopravní nehodě. Uvedeny byly v současnosti platné slovenské předpisy. Analyzovány byly některé úrazy a nehody při zdvihacích a vysvobozovacích pracích. Vysvětleny byly částečně také správná metodika a bezpečnostní opatření při těchto pracích.

Distribuční měření aerosolových nanočástic při technologických operacích ve válcovně včetně testování účinnosti respirátoru, jehož autor jsou doc. Ing. Karel Klouda, CSc., MBA., Ph.D., Ing. Jiří Cejpek, Ing. Petr Otáhal a Ing. Libor Dvořák. Autoři příspěvku navazují na několik měření, které prováděli v minulosti. Tentokrát prováděli měření množství a distribučního rozložení aerosolových nanočástic ve válcovně. Zde bylo provedeno měření u válcovací tratě a narážecí pece. Zároveň autoři testovali účinnost respirátorů v prostředí válcovny, a to jak u řezání, tak ve velínu. Vzhledem k předpokládanému vlivu tvaru nanočástic na toxicitu byla pozornost věnována i tvaru nanočástic. Pozornost byla věnována také účinnosti respirátoru a takzvanému FIT faktoru, který právě charakterizuje účinnost respirátoru.

Řízení lidského faktoru, jehož autorem je doc. RNDr. Dana Procházková, DrSc.. V rámci příspěvku přednesla autorka základní informace k poznatkům problematiky lidského faktoru, které byly shromážděné v rámci řešení projektu FOCUS. Autorka poukázala na pozitivní a negativní projevy rozhodování. Bližší zaměření pak patřilo organizačnímu schématu havárie. Autorka mimo jiné uvedla, že pro zvládnutí lidského faktoru je důležité aplikovat v každé entitě kompetentní řízení (tj. řízení integrální bezpečnosti) a zvládnutí rizik zaměřené na bezpečí a udržitelný rozvoj entity a lidského systému, kam každá entita patří, s tím, že je zváženo selhání lidského faktoru, a správně budovat kulturu bezpečnosti, která musí být respektována všemi zúčastněnými; přičemž hlavní odpovědnost má mít vrcholové vedení organizace.

Vyhledávání rizik na pracovištích ČOV, jehož autorem je Mgr. Olga Radová. Ta ve svém příspěvku uvedla poznatky z vyhledávání rizik v oblasti týkající se orgánu ochrany veřejného zdraví na pracovištích ČOV. Představila konkrétní případ poškození zdraví zaměstnanců s ohledem na výskyt rizikového faktoru - chemické látky. Zaměřila se také na přijatá opatření ze strany zaměstnavatele k ochraně zdraví zaměstnanců s ohledem na vyskytující se rizika. Dotkla se také kategorizace prací a vyhledávání rizik na pracovištích ČOV. Představila též způsob přístupu orgánu ochrany veřejného zdraví v rámci Středočeského kraje k této problematice.

Řízení bezpečnosti v podnicích ve vztahu k nařízení vlády č. 406/2004 Sb., jehož autorem je Ing. Ilona Uhrová. Její příspěvek se zaměřil na povinnosti provozovatelů technologií, ve kterých nelze vyloučit výskyt rizik spojených s přítomností výbušné atmosféry, a technologií na které se vztahují požadavky NV č. 406/2004 Sb., tedy technologií a provozů, u kterých je potřeba tyto požadavky uplatňovat a implementovat do systému řízení BOZP. Nejprve se věnovala specifikům řízení BOZP a PO v prostorách klasifikovaných jako prostory s nebezpečím výbuchu. Dále uvedla, že následuje rozbor koncepce přijímání a realizace technických a implementace organizačních opatření vedoucích k zajištění požadované úrovně bezpečnosti provozu. Nakonec se zmínila o možném postupu systematického přístupu řízení BOZP pro podniky a technologie, u kterých je potřeba řešit specifická rizika spojená s možností výskytu výbušné atmosféry.

Odstranění staré ekologické zátěže ve Spolaně, a.s. v Neratovicích, jehož autory jsou JUDr. Ivo Krýsa, LL.M. a MUDr. Michaela Krchová.

Ti se zmínili o svých zkušenostech na přípravě a kontrole provádění prací odstranění staré ekologické zátěže v areálu společnosti Spolana, a.s. Neratovice. Jednalo se o starou ekologickou zátěž, kterou představovaly objekty, které byly v druhé polovině dvacátého století zamořeny při výrobě pesticidů dioxiny. Autoři, jakožto pracovníci hygienické služby, se jako zástupci dotčeného orgánu státní správy účastnili všech schvalovacích procesů od analýzy rizik až po dekontaminaci tzv. obálky vybudované pro sanační technologii. Hygienická služba zde navíc po celou dobu odstraňování této staré ekologické zátěže prováděla státní zdravotní dozor zaměřený na ochranu zdraví zaměstnanců provádějících sanační práce, zaměstnanců pracujících v okolí sanovaných budov a obyvatel okolní bytové zástavby.

V rámci konference byla také slavnostně zahájena národní soutěž Safety culture award. Bližší informace o této soutěži je možné najít na stránkách <http://www.cztpis.cz/safety-culture-award/>.

Další informace o proběhlé konferenci je možné najít na stránkách <http://www.konferencebozp.cz/>.

Tento text byl zpracován za použití abstraktů k jednotlivým příspěvkům, tak jak byly uvedeny ve sborníku konference a na jejím CD. Jedná se o citace z publikace Ivana Bartlová (edt.), 2013: *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci 2013*, 1. vydání, Recenzované periodikum, Sborník přednášek XIII. ročníku mezinárodní konference, Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě 2013, ISBN: 978-80-7385-125-5.

Vzorová citace

SENČÍK, Josef. Konference „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci 2013“ v Ostravě. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2013, roč. 6, č. 2. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-02-2013/konference-bozp-2013.html>>. ISSN 1803-3687.

Autor článku:

[Mgr. et Mgr. Josef Senčík](#)